

Kokousaika: 19.10.2026 klo 13:00

Kokouspaikka: Pedersören kunnantalo

Sivu

Läsnäolijat	1
§ 25 Kokouksen avaus	2
§ 26 Kahden pöytäkirjantarkastajan valinta	3
§ 27 Ajankohtaista Pohjanmaan liitosta	4
§ 28 Pietarsaaren seudun ilmastokoordinaattori tiedottaa	5
§ 29 Pietarsaaren seudun kasvustrategia	6
- Luonnos: PRSseutu kasvustrategia 2040	8
§ 30 Kotoutumispalveluiden muuttuva asiakaspohja ja vastaanottovalmius vuonna 2027	13
- Liite 1: Pakolaisten vastaanotto ja kuntapaikat 2027	17
- Liite 2: Pohjanmaan elinvoimakeskukseen esitys pakolaisten vastaanottoon varautumisesta ja kuntapaikoista päättämisestä 21.9.2026 (POH/712/2026)	19
§ 31 Keskustelu Pietarsaari-Pedersören rautatieaseman pysäköintitilanteesta	24

Pietarsaaren seudun kunnallinen yhteistyölautakunta

Kokousaika 19.10.2026 klo 13.00

Kokouspaikka Pedersören kunnantalo

Jäsenet

☐	Svenfors, Stefan	kunnanjohtaja Pedersöre
☐	Holmäng, Johanna	kv pj. Pedersöre
☐	Sjöskog, Niclas	kh pj. Pedersöre
☐	Nyman, Robert	kaupunginjohtaja Pietarsaari
☐	Brännkärr-Friberg, Nina	kv pj. Pietarsaari
☐	Haldin, Annica	kh pj. Pietarsaari
☐	Koskela, Kari	kh I varapj. Pietarsaari
☐	Brännkärr, Malin	kunnanjohtaja Kruunupyy
☐	Tokou, Maria	kv pj. Kruunupyy
☐	Hagnäs, Marika	kh pj. Kruunupyy
☐	Henricson, Marcus	kunnanjohtaja Luoto
☐	Hjulfors, Andreas	kv pj. Luoto
☐	Sundelin, Robin	kh pj. Luoto
☐	Björk, Thomas	kaupunginjohtaja Uusikaarlepyy
☐	Frostdahl, Steven	kv pj. Uusikaarlepyy
☐	Frostdahl-Blomqvist, Siw	kh pj. Uusikaarlepyy

Muut osallistujat

☐	Storbacka, Johanna	hallintopäällikkö, pöytäkirjanpitäjä
☐	Mårtenson, Daniela	toimitusjohtaja, Concordia
☐	Brandt, Mats	maakuntajohtaja, Pohjanmaan liitto
☐	Andersson, Elisabeth	Pietarsaaren seudun ilmastokoordinaattori
☐	Fraktman, Pia	työllisyys- ja elinkeinojohtaja, Pietarsaaren seudun työllisyyspalvelut
☐	Kotka-Bystedt, Anna	kotoutumispäällikkö, Pietarsaaren seudun kotoutumispalvelut

Pykälät 25 - 31

Allekirjoitukset Stefan Svensfors Johanna Storbacka
puheenjohtaja pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus Pöytäkirjan tarkastus tapahtuu sähköisesti

Pöytäkirja nähtävillä Pöytäkirja pidetään nähtävänä Pedersören kunnan verkkosivustolla
www.pedersore.fi pöytäkirjan tarkastuksen jälkeen.

§ 25

Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avaa kokouksen, toivottaa osallistujat tervetulleiksi ja toteaa sen olevan laillisesti kokoon kutsuttu ja päätösvaltainen.

§ 26

Kahden pöytäkirjantarkastajan valinta

Yhteistyölautakunta valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa Kruunupyystä.

Dnro: PK/755/00.04.01/2026

§ 27

Ajankohtaista Pohjanmaan liitosta

Maaseutujohtaja Mats Brandt tiedottaa Pohjanmaan liiton ajankohtaisista asioista.

Puheenjohtajan esitys:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Dnro: PK/42/11.00.00/2023

§ 28

Pietarsaaren seudun ilmastokoordinaattori tiedottaa

Elisabeth Andersson, Pietarsaaren seudun ilmastokoordinaattori, tiedottaa seudullisesta ilmastotyöstä.

Puheenjohtajan esitys:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Pietarsaaren seudun kunnallinen yhteistyölautakunta

Dnro: PK/53/00.04.01/2026

§ 29

Pietarsaaren seudun kasvustrategia

Rakennemalli *Elämänlaatu 2040*, joka koskee maankäyttöä, asumista ja liikennettä, on Pietarsaaren seudun nykyinen, poliittisesti hyväksytty alueellista kehitystä käsittelevä asiakirja. Alkuperäinen rakennemalli otettiin käyttöön vuonna 2013 ja päivitettiin vuosina 2019 ja 2022.

Elämänlaatu 2040 on vankka materiaali, jota voidaan käyttää tukena esimerkiksi kunnallisessa kaavoituksessa. Sen päivittäminen ja seuranta on kuitenkin työlästä. Nopeiden muutosten aikana seutu tarvitsee ajankohtaisen, kompaktimman ja helpommin päivitettävän työkalun.

Uuden konseptin mukaan Pietarsaaren seudun kasvustrategia muodostaisi perustan, joka sisältää:

- yhteisen alueellisen kasvun vision,
- tavoitteet, sekä
- keinot niiden saavuttamiseksi

Strategiaa täydentää *Pietarsaaren seudun tilannekuva*, joka julkaistaan ja päivitetään jo vuosittain. Materiaalissa on tällä hetkellä ajantasaista tietoa alueen väestöstä, työvoimasta ja elinkeinoelämästä. Työkalua kehitetään siten, että se sisältää myös tietoja infrastruktuurista ja logistiikasta, maankäytöstä sekä perustamisteemoista.

Kasvustrategian laatimisesta mahdollisesti aiheutuvat kustannukset voidaan rahoittaa kunnallisen yhteistyölautakunnan budjettivaroista.

Puheenjohtajan esitys:

Kunnallinen yhteistyölautakunta antaa Concordialle tehtäväksi laatia yhteistyössä seudun kuntien kanssa uuden alueellisen kasvustrategian, jota täydentää jo olemassa oleva *Pietarsaaren seudun tilannekuva*. Nämä täydentävät pitkällä aikavälillä *Elämänlaatu 2040* -rakennemallia seudun poliittisesti vahvistettuna strategiana.

Päätös:

Kunnallinen yhteistyölautakunta hyväksyi yksimielisesti puheenjohtajan ehdotuksen.

Pietarsaaren seudun kunnallinen yhteistyölautakunta

Daniela Mårtenson esittää tilannekatsauksen alueellisen kasvustrategian laatimisesta.

Puheenjohtajan esitys:

Merkitään tiedoksi.

YTL
§ 15

Päätös:

Kunnallinen yhteistyölautakunta tutustui tietoon ja merkitsi asian tiedoksi.

Daniela Mårtenson esittelee nyt valmistuneen kasvustrategialuonnoksen.

Luonnos voitaisiin lähettää lausuntokierrokselle kuntien ja kaupunkien hallituksille. Lausunnot toimitetaan Concordialle, joka niiden pohjalta laatii lopullisen ehdotuksen Pietarsaaren seudun kasvustrategiaksi. Lopullinen asiakirja tuodaan kunnallisen yhteistyölautakunnan käsiteltäväksi ja hyväksyttäväksi.

Puheenjohtajan esitys:

Kunnallinen yhteistyölautakunta pyytää kuntien ja kaupunkien hallituksia antamaan lausuntonsa alueellisen kasvustrategian luonnoksesta viimeistään 31.12.2026.

YTL
§ 30

Päätös:

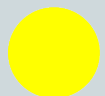
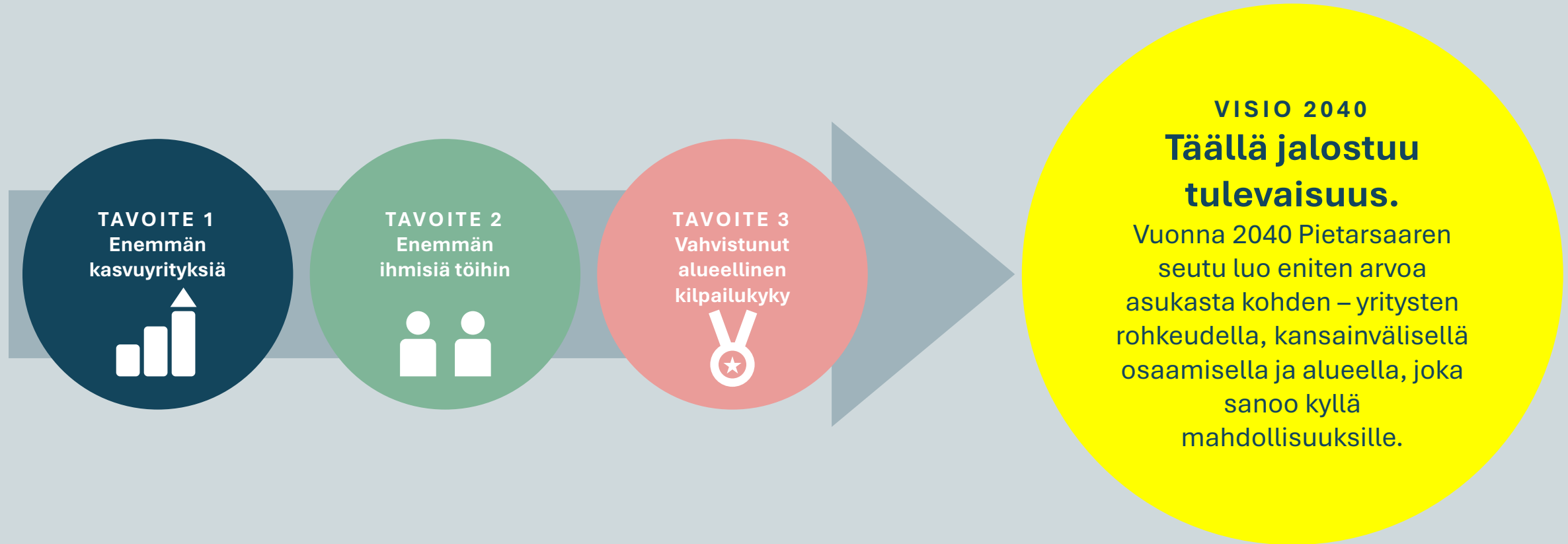
Liite

- Luonnos: Pietarsaaren seudun kasvustrategia

Pietarsaaren seudun kasvustrategia

Pietarsaaren seutu 2040

TAVOITE 1

Enemmän kasvuyrityksiä

Vuonna 2040 luomme enemmän arvoa jokaisesta työtunnista, raaka-aineesta ja ideasta. Teknologian, osaamisen ja uudistumiskyvyn avulla yhä useampi yritys ponnistaa maailmalle alueelta, jossa investoinnit ja kasvu vauhdittuvat.

- **Arvostamme monipuolista elinkeinorakennettamme ja luomme edellytyksiä yritysten perustamiselle, menestymiselle ja kasvulle. Alueen bruttokansantuote asukasta kohden kasvaa.**
- **Yritysten määrä ja niiden liikevaihto alueella kasvavat 5% vuosittain. Investoinnit lisääntyvät sekä perustettavien yritysten että nykyisten yritysten investointien myötä vähintään 400 miljoonalla eurolla vuodessa.**
- **Lisäämme aineetonta arvoa ja tuottavuutta innovaatioiden, digitalisaation, automaation ja robotiikan avulla.**
- **Vientiyritysten määrä kasvaa 3% vuosittain ja viennin kokonaisarvo 5% vuosittain.**

TAVOITE 2

Enemmän ihmisiä töihin

Ihmiset tulevat tänne, viihtyvät ja menestyvät. Osaaminen kartutetaan täällä ja sitä tuodaan tänne kaikkialta maailmasta, asuntoja on tarjolla ja arki sujuu – siksi yhä useampi muuttaa tänne ja yhä useampi heistä myös jää.

- **Pietarsaaren seudulla on 55 000 asukasta vuonna 2040.**
 - Kasvamme rekrytoimalla, tukemalla kansainvälisen ja kotimaisen työvoiman asettautumista sekä vahvistamalla alueen pitovoimaa.
 - Työllisyysaste pysyy jatkuvasti yli 80 prosentissa.
 - Seutu onnistuu kääntämään kansallisen muuttoliikkeen positiiviseksi.
- **Alueen osaamisen kehittäminen vastaa tulevaisuuden tarpeisiin joustavassa ja tiiviissä yhteistyössä yritysten, ammatillisten oppilaitosten, korkeakoulujen ja kuntien välillä.**
- **Pietarsaaren seutu on houkutteleva asuinrakentamisen alue. Kunnat mahdollistavat sekä omistus- että vuokra-asuntojen sujuvan rakentamisen työvoiman tarpeisiin.**

TAVOITE 3

Vahvistunut alueellinen kilpailukyky

Olemme kasvava seutu, johon on helppo vakiintua, investoida ja laajentaa toimintaa. Kehittynyt energia- ja kuljetusinfrastruktuuri mahdollistaa kestävän kasvun, ja kaavoitettua maata on saatavilla jo ennen tarpeen syntymistä.

- Houkuttelemme uusia yrityksiä sijoittumaan alueelle aktiivisella markkinoinnilla, nopealla reagoinnilla, sujuvilla prosesseilla ja vahvalla kumppanuudella. Uudet yritykset tarjoavat myös kasvumahdollisuuksia olemassa oleville yrityksille.
- Alueen energiainfrastruktuurin vahvistaminen tukee kasvua, ja vuonna 2040 olemme edelleen omavaraisia uusiutuvan energian tuotannossa.
- Pietarsaaren seudulle pääsee sujuvasti lentäen ja junalla riittävien vuoroyhteyksien ansiosta. Satamaa ja päärataa kehitetään kasvavia tavaraliikennemääriä varten. Alueellista tieverkkoa kehitetään vastaamaan lisääntyviä tavara- ja henkilöliikenteen määriä.
- Kaavoitamme ennakoivasti sekä nykyisten yritystemme kasvun että uusien sijoittumisten tarpeisiin.

Pietarsaaren seudun kunnallinen yhteistyölautakunta

Dnro: PK/654/00.04.01/2026

§ 30

Kotoutumispalveluiden muuttuva asiakaspohja ja vastaanottovalmius vuonna 2027

*Kotoutumispäällikkö Anna Kotka-Bystedt, 044 785 1525,
anna.kotka-bystedt@pietarsaari.fi*

Kotoutumispalveluiden asiakaspohja on muuttunut viime vuosina. Kiintiöpakolaisten ja kansainvälistä suojelua saaneiden henkilöiden lisäksi toiminta kohdistuu yhä enemmän työperäisiin maahanmuuttajiin, heidän perheenjäseniinsä, kansainvälisiin opiskelijoihin sekä tilapäistä suojelua saaviin henkilöihin, jotka ovat rekisteröineet kotikunnan johonkin Pietarsaaren seudun kunnista. Kehitys liittyy sekä 1.1.2025 voimaan tulleeseen uudistettuun kotoutumislakiin että siihen, että Kotoutumisportista on muodostunut seudun yhteinen matalan kynnyksen palvelu.

Väestötilastot osoittavat myös selvän muutoksen koko yhteistoiminta-alueella. Vieraskielisen väestön osuus kasvaa kaikissa yhteistyökunnissa, vaikka kehitys etenee eri kunnissa eri tahtiin. Pietarsaassa vieraskielisten osuus kasvoi 12,3 prosentista vuonna 2022 17,2 prosenttiin vuonna 2025. Tilastot eivät vastaa kotoutumispalveluiden asiakasmääriä, mutta ne osoittavat, että monikielisen tiedon, neuvonnan ja ohjauksen tarve kasvaa edelleen koko alueella.

Kuntien vastaanottovalmiuteen vaikuttaa yhä enemmän asuntotilanne. Pietarsaaren seudulla soveltuvien vuokra-asuntojen saatavuus on rajallinen, ja vuokrat ylittävät usein toimeentulotuessa hyväksyttävien asumismenojen kuntakohtaiset rajat. Merkittävä osa kuntiin osoitettavista kiintiöpakolaisista tarvitsee lisäksi taroituksenmukaisen asunnon katutasossa tai hissillisessä talossa.

Kuntapaikka edellyttää, että kunnalla on asunto käytettävissä silloin, kun henkilö tai perhe osoitetaan kuntaan. Kunta vastaa tällöin ensimmäisen asunnon järjestämisestä sekä kuntaan sijoittamiseen liittyvistä käytännön vastaanottojärjestelyistä. Soveltuvien asuntojen puute vaikuttaa siten suoraan kuntien mahdollisuuksiin myöntää uusia kuntapaikkoja. Kuntien tulee samalla edelleen varautua myöntämään kuntapaikkoja tilapäistä suojelua saaville henkilöille, jotka ovat rekisteröineet kotikunnan, sekä turvapaikanhakijoille, joille myönnetään oleskelulupa ja jotka kirjataan ulos Pohjanmaan maahanmuuttokeskuksesta, erityisesti silloin kun henkilö on alaikäinen, iäkäs tai tarvitsee monialaista tukea. Kuntapaikan saatuaan henkilöllä on oikeus yksilölliseen ohjaukseen kaksivuotisen kotoutumisajan aikana.

Tilapäistä suojelua saaneet henkilöt, jotka ovat rekisteröineet kotikunnan, sekä oleskeluluvan saaneet henkilöt voivat asettua kuntaan riippumatta kunnan teke- mistä kuntapaikkapäätöksistä. Kunnat eivät voi ohjata tai rajoittaa tätä muuttoa,

Pietarsaaren seudun kunnallinen yhteistyölautakunta

mutta ne vastaavat niistä lakisääteisistä palveluista, joihin henkilöllä on oikeus kuntalaiseksi rekisteröitymisen jälkeen.

Vuodesta 2027 alkaen valtion korvausjärjestelmä kotoutumista edistävien palveluiden osalta muuttuu. Valtion korvaukset vähenevät samalla, kun kuntien kotoutumisen edistämisestä annetun lain mukaiset velvoitteet säilyvät.

Kotoutumispalveluiden neuvonnan, ohjauksen ja kotoutumista edistävien palveluiden tarpeen arvioidaan säilyvän vuonna 2027, vaikka asiakasryhmät ja palvelutarpeet muuttuvat. Vastaanottojärjestelmän uudistukset merkitsevät sitä, että yhä useampi tilapäistä suojelua saanut henkilö siirtyy vastaanottokeskusten palveluista kuntien tavanomaisten palveluiden piiriin kotikunnan rekisteröinnin jälkeen, mikä lisää kuntien kotoutumista edistävien palveluiden tarvetta.

Kotoutumispalveluiden arvion mukaan uusien kiintiöpakolaisten vastaanotossa on tarpeen pitää tauko vuoden 2027 aikana. Arvio perustuu vallitsevaan asuntotilanteeseen ja alueen palveluvalmiuteen. Tauko on sopeutuminen kuntien nykyiseen vastaanottovalmiuteen. Se ei vaikuta kuntien lakisääteiseen vastuuseen kuntalaisista eikä mahdollisuuteen myöntää tarvittaessa kuntapaikkoja erityistä tukea tarvitseville tilapäistä suojelua saaville henkilöille, jotka ovat rekisteröineet kotikunnan, tai turvapaikanhakijoille, joille on myönnetty oleskelulupa. Tilannetta seurataan vuoden 2027 aikana tavoitteena arvioida uudelleen kiintiöpakolaisten vastaanoton edellytyksiä vuotta 2028 varten.

Puheenjohtajan esitys:

Kunnallinen yhteistyölautakunta keskustelee kiintiöpakolaisten vastaanoton jatkosuuntaviivoista edellä mainittujen tietojen pohjalta ja antaa neuvoja jäsenkunnille niiden omien hallintoelinten käsittelyä varten.

Päätös:

Kunnallinen yhteistyölautakunta päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen käsiteltäväksi.

Pietarsaaren seudun kunnallinen yhteistyölautakunta

Uusi valmistelu:

Pietarsaaren seudun kunnat ovat jo monien vuosien ajan osoittaneet valmiutta ottaa vastaan kiintiöpakolaisia, ja pakolaisten kotouttaminen seudulle on myös onnistunut hyvin. Yhteistyölautakunta on aiemmin todennut, että alue on valmis vastaanottamaan 50 pakolaista vuodessa. Viime vuosina kunnille osoitettujen kiintiöpakolaisten määrä on kuitenkin jäänyt selvästi alle sen määrän, jonka kunnat ovat ilmoittaneet olevansa valmiita vastaanottamaan.

Pohjanmaan elinvoimakeskus on pyytänyt alueensa kuntia varautumaan pakolaisten vastaanottoon vuonna 2027 ja tekemään päätökset tarjottavista kuntapaikoista. Pyyntö koskee useita pakolaisryhmiä. Kuntien tulee ilmoittaa vuoden 2027 kuntapaikat viimeistään 17.11.2026.

Kotoutumispalvelujen Pohjanmaan elinvoimakeskuksesta 12.8.2026 saaman tiedon mukaan Maahanmuuttovirasto on alustavasti osoittanut Pietarsaaren seudulle yhteensä 73 kiintiöpakolaista kuntien vuodelle 2026 tekemien vastaanotto päätösten perusteella. Heidän arvioidaan saapuvan loppuvuoden 2026 ja alkuvuoden 2027 aikana. Koska osa vuoden 2026 päätösten mukaisesta vastaanotosta toteutuu vasta vuonna 2027, tämä on huomioitava arvioitaessa asunto- ja palvelukapasiteettia ennen päätöksentekoa vuoden 2027 uusista kuntapaikoista.

Osana jatkovalmistelua Pietarsaaren, Pedersören, Uudenkaarlepyyn, Kruunupyyn ja Luodon keskeisiltä toimialoilta on pyydetty arviot niiden valmiudesta mahdolliseen vastaanottoon vuonna 2027. Kysely koski kiintiöpakolaisten vastaanottoa ja painottui asuntojen saatavuuteen sekä varhaiskasvatuksen ja opetuksen kapasiteettiin. Selvityksen mukaan valmius asumisen järjestämiseen on koko seudulla melko heikko. Asuntopula vaikeuttaa asuntojen osoittamista kiintiöpakolaisille. Sivistystoimen valmius on kohtalaisen hyvä, vaikka haasteita on edelleen olemassa.

Toimialojen vastaukset osoittavat, että alueella on vastaanottoon liittyvää kokemusta ja olemassa olevia palvelurakenteita, mutta käytännön vastaanottovalmius on rajallinen ja vaihtelee kuntien ja palvelujen välillä. Erityisesti soveltuvien ja kohtuuhintaisten asuntojen saatavuus rajoittaa vastaanottomahdollisuuksia.

Kuntapaikkoja koskeva päätös ei yksin määritä kuntien kokonaispalvelutarvetta. Kotikunnan saaneet tilapäistä suojelua saavat henkilöt sekä oleskeluluvan saaneet turvapaikanhakijat voivat muuttaa kuntiin myös ilman kuntapaikkaa.

Jatkovalmistelun perusteella alueen vastaanottokapasiteetti on kokonaisuutena rajallinen ja jakautuu epätasaisesti. Vuoden 2027 kuntapaikkojen määrän arvioinnin tulee siksi perustua käytettävissä olevaan asunto- ja palvelukapasiteettiin siten, että jo päätetty vastaanotto sekä muut tiedossa olevat ja ennakoitavissa olevat palvelutarpeet otetaan huomioon. Tarkemmat taustatiedot esitetään liitteissä.

Pietarsaaren seudun kunnallinen yhteistyölautakunta

Puheenjohtajan esitys:

Yhteistyölautakunta toteaa tehtyjen selvitysten sekä sen perusteella, että Maahanmuuttovirasto on osoittanut seudulle vuodelle 2026 yhteensä 73 kiintiöpakolaista, joista osa saapuu vasta vuonna 2027, että seudun pakolaisten vastaanottokapasiteetti on tilapäisesti täysimääräisesti käytössä. Arvio perustuu olemassa oleviin ja ennakoitavissa oleviin palvelutarpeisiin sekä soveltuvien asuntojen saatavuuteen ja varhaiskasvatuksen, opetuksen, kotouttamispalvelujen ja muiden tarvittavien palvelujen kapasiteettiin.

Yhteistyölautakunta suosittelee siksi yhteistyökunnille, että ne eivät vuonna 2027 tarjoa kiintiöpakolaisten vastaanottoa varten uusia kuntapaikkoja. Kuntapaikkoja tulee kuitenkin myös vuonna 2027 tarjota Ukrainasta tulevan tilapäistä suojelua saavan henkilöille sekä turvapaikanhakijoille, joille on myönnetty oleskelulupa ja joille osoitetaan kuntapaikka.

Päätöstä tulee pitää tilapäisenä ja ainoastaan vuotta 2027 koskevana. Tulevia vuosia varten on valmius arvioida kuntapaikkojen määrää uudelleen.

Päätös:

YTL
§ 30

Liitteet:

- Pakolaisten vastaanotto ja kuntapaikat 2027
- Pohjanmaan elinvoimakeskuksen esitys pakolaisten vastaanottoon varautumisesta ja kuntapaikoista päättämisestä 21.9.2026 (POH/712/2026)

Pakolaisten vastaanotto ja kuntapaikat 2027

LIITE 2 | TAUSTA JA KOKONAISKUVA

Alla kuntapaikkapäätöksen kannalta olennaiset tiedot, jo olemassa olevan palvelutarpeen sekä asunto- ja palvelukapasiteetin reunaehdot. Kuntakohtaiset toimialavastaukset esitetään liitteessä 1.

1. Kuntapaikkapäätöksen kohde

Pohjanmaan elinvoimakeskus pyytää kuntia ilmoittamaan vuoden 2027 kuntapaikat viimeistään 17.11.2026. Pyyntö koskee viittä ryhmää. Kuntapaikkapäätös koskee suunniteltua vastaanottoa, eikä se yksin kuvaa kuntiin muuttavien henkilöiden kokonaismäärää tai palvelutarvetta.

Kiintiöpakolaiset	Osoitetaan kuntapaikalle.
Hätätapaukset	Kiireellistä uudelleensijoittamista tarvitsevat henkilöt.
Tilapäistä suojelua saavat	Osa tarvitsee kuntapaikan; kotikunnan saaneet muuttavat myös itsenäisesti.
Ilman huoltajaa saapuneet alaikäiset	Kuntapaikka; hyvinvointialueella keskeinen rooli asumisen järjestämisessä.
Oleskeluluvan saaneet turvapaikanhakijat	Voivat siirtyä kuntapaikan kautta, vastaanottokeskuksen tukemana tai itsenäisesti.

2. Vuoden 2026 päätösten vaikutus vuoteen 2027

Kotoutumispalvelujen 12.8.2026 saaman tiedon mukaan Maahanmuuttoviraston alustavassa sijoitussuunnitelmassa Pietarsaaren seudulle on osoitettu yhteensä 73 kiintiöpakolaista kuntien vuoden 2026 vastaanottopäätösten perusteella. Heidän arvioidaan saapuvan loppuvuoden 2026 ja alkuvuoden 2027 aikana. Kyse on vuoden 2026 päätösten toimeenpanosta, joka vaikuttaa asuntojen ja palvelujen tarpeeseen myös vuonna 2027; luku ei ole esitys vuoden 2027 uusiksi kuntapaikoiksi.

3. Palvelutarve ja muutto ilman kuntapaikkaa

Kotikunnan saaneet tilapäistä suojelua saavat sekä oleskeluluvan saaneet turvapaikanhakijat voivat muuttaa kuntiin myös ilman kuntapaikkaa. Heidän palvelutarpeensa on huomioitava yhdessä jo alueella olevien asiakkaiden ja aiemmin päätetyn vastaanoton kanssa. Tilapäinen suojelu on jatkettu 4.3.2028 saakka.

109	64	1 800–1 900	200–300
ukrainalaista kotitaloutta, joilla palveluoikeus 2027	kiintiöpakolaista, joiden kotoutumisaika jatkuu 2027	asiointikäyntiä Kotoutumisportissa / vuosi	ohjattua oleskelulupa-asiaa / vuosi

Luvut kuvaavat aiemmin esitettyä palvelutarvetta ja vuosittaista toimintaa, eivät ennustetta vuonna 2027 saapuvista henkilöistä.

Pohjanmaan maahanmuuttokeskuksen alustavissa arvioissa on esitetty noin 140 henkilön siirtymistä kuntiin vuoden 2027 jäljellä olevana aikana (mukaan lukien Kauhavalta siirtyvät). Lisäksi kotoutumispalvelujen kanssa käydyissä keskusteluissa on arvioitu Pietarsaaren tarvitsevan noin 45 kuntapaikkaa erityistä tukea tarvitseville tilapäistä suojelua saaville ukrainalaisille. Arviot koskevat eri asioita ja eri alueellisia rajoituksia; ne ovat epävarmoja eivätkä ole päätettyjä kuntapaikkamääriä. Arvioiden ajantasaisuus on vahvistettava ennen niiden käyttämistä kuntakohtaisissa päätöksissä.

4. Asunnot ja palvelukapasiteetti

Toimialavastausten mukaan soveltuvien ja kohtuuhintaisten asuntojen saatavuus on keskeinen rajoite. Vapaa asunto ei välttämättä sovellu vastaanottoon kokonsa, vuokransa, sijaintinsa tai palveluyhteyksiensä vuoksi. Samasta asuntokannasta on kysyntää myös muilla asukkailla. Vastaanotto edellyttää lisäksi varhaiskasvatuksen, opetuksen, kielituen, kuljetusten ja kotoutumispalvelujen riittävää kapasiteettia. Toimialatiedot eivät ole kaikilta osin kattavia.

5. Päätöksenteossa huomioitava epävarmuus

Kunta voi arvioida etukäteen käytettävissä olevia asuntoja ja palvelukapasiteettia, mutta ei tarkasti määrittää saapuvien kotitalouksien rakennetta, lasten määrää ja ikää, yksilöllisiä tukitarpeita tai saapumisajankohtaa. Myöskään itsenäisen muuton määrää ei voida täsmällisesti ennakoida. Toimialakysely ei yksin osoita seudun yhteistä vastaanottokapasiteettia.

Yhteenveto: vuoden 2027 kuntapaikkojen määrää arvioitaessa on erotettava vuoden 2026 päätösten toimeenpano uusista kuntapaikoista ja tarkasteltava käytettävissä olevaa asunto- ja palvelukapasiteettia suhteessa jo olemassa olevaan ja ennakoitavissa olevaan palvelutarpeeseen.

Aineistopohja: Pohjanmaan elinvoimakeskuksen kirje 21.9.2026 (POH/712/2026); yhteistyölautakunnan aineisto 7.9.2026; kuntien toimialavastaukset; kotoutumispalvelujen 12.8.2026 saama sijoitustieto; Pohjanmaan maahanmuuttokeskuksen alustavat arviot; Kela 10.9.2026; Migri 1.9.2026; kotoutumislaki 681/2023 ja muutos 706/2026; EU:n päätös tilapäisen suojelun jatkamisesta.

Elinvoimakeskus

Kirje

POH/712/2026 21.9.2026

Pohjanmaan elinvoimakeskusalueen kunnat

Esitys pakolaisten vastaanottoon varautumisesta ja kuntapaikoista päättämisestä

Tilapäistä suojelua saava =

Ukrainasta paennut henkilö, joka saa tilapäiseen suojeluun perustuvan oleskeluluvan. Tilapäistä suojelua saava on vastaanottopalveluiden piirissä siihen saakka, kun hänellä on kotikuntalaissa tarkoitettu kotikunta Suomessa.

Turvapaikanhakija =

Kansainvälistä suojelua hakeva henkilö, joka siirtyy vastaanottojärjestelmästä kuntaan ja kotoutumista edistävien palvelujen piiriin oleskeluluvan saatuaan.

Kiintiöpakolainen =

Henkilö, jolle UNHCR on antanut pakolaistatuksen ja joka saapuu Suomeen vuosittaisen pakolaiskiintiön puitteissa

Pakolainen =

Tässä kirjeessä yleisellä pakolainen viitataan kotoutumislain (1386/2010) 2 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettuihin henkilöihin, jotka on valittu Suomeen pakolaiskiintiössä tai ovat saaneet kansainvälisen suojelun hakemuksen perusteella oleskeluluvan.

Tässä kirjeessä Pohjanmaan elinvoimakeskus välittää alueensa kunnille ajankohtaista tietoa tilapäistä suojelua saavien, turvapaikanhakijoiden ja kiintiöpakolaisten tilanteesta ja esittää, että kunnat varautuvat pakolaisten vastaanottoon. Osana varautumista kuntia pyydetään tekemään päätöksiä kuntapaikoista.

Kuntapaikkoja tarvitaan vuonna 2027 pakolaiskiintiössä saapuville, oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille, alaikäisenä ilman huoltajaa tulleille sekä kotikunnan saaneille tilapäistä suojelua saaville. Myös tilapäistä suojelua saavat, jotka saavat kotikunnan ja siirtyvät vastaanottojärjestelmästä kunnan palvelujen piiriin, sisältyvät kuntaanosoitamisen ja kuntakorvausten piiriin.

Kuntapaikalle osoitetaan aina kiintiöpakolaiset ja haavoittuvassa asemassa olevat, esimerkiksi alaikäiset ilman huoltajaa Suomeen saapuneet ja erityisiä sosiaali- ja terveyspalveluja tarvitsevat henkilöt. Kuntapaikoille on edelleen mahdollista osoittaa myös muita kuin haavoittuvassa asemassa olevia. Kuntapaikkatarpeen arvioi vastaanottokeskus. Oleskeluluvan saaneet turvapaikanhakijat ja kotikunnan saaneet tilapäistä suojelua saavat voivat muuttaa kuntaan myös vastaanottokeskuksen tukemana tai itsenäisesti.

Valtakunnallisesti tavoitteena on, että oleskeluluvan saaneet turvapaikanhakijat ja ne tilapäistä suojelua saavat, jotka saavat kotikunnan, asettuvat asumaan alueille, joissa he oleskelevat jo ennen oleskeluluvan ja kotikunnan saamista. Pakolaiskiintiössä valittavien henkilöiden kuntiin sijoittamista ohjataan alueellisten kiintiöiden avulla. Työ- ja elinkeinoministeriö valmistelee kiintiöpakolaisten alueellisen allokation yhteistyössä elinvoimakeskusten kanssa alueellisten kuntapaikkatietojen ja alueelle kohdistuvan pakolaisten sijoittumiseen liittyvän tiedon perusteella loppuvuoden 2026 aikana.

Maahanmuuttoviraston ennakointiverkosto on arvioinut kesäkuussa 2026 uusien tilapäistä suojelua hakevien 2027 määräksi 8000–10 000 henkilöä. Maahanmuuttoviraston tilastojen mukaan joko itsenäisen kuntaan siirtymisen tai elinvoimakeskusten kuntaan osoituksen kautta on vuoden 2026 aikana (tammi-elokuu) kuntiin siirtyneitä tilapäisen suojelun piiriin kuuluvia ukrainalaisia rekisteröity yhteensä 5137 koko maassa. Vastaanottojärjestelmän piirissä oli syyskuun 2026 alussa noin 392 tilapäistä suojelua saavaa henkilöä Pohjanmaan elinvoimakeskusten alueella.

Kuntapaikkoja tarvitaan vuonna 2027 tilapäisen suojelun piiriin kuuluvien lisäksi edelleen myös muille ryhmille

Tilapäisen suojelun soveltaminen perustuu Euroopan neuvoston päätökseen, jolla tilapäistä suojelua on jatkettu 4.3.2028 saakka. Tilapäistä suojelua saavat henkilöt voivat hakea kotikuntamerkintää vuoden oleskelun jälkeen ja siirtyvät sen myötä pois vastaanottojärjestelmästä kuntien palvelujen piiriin. Kotikunta tuo tilapäistä suojelua saavalle kuntalaisen oikeudet ja velvollisuudet, kuten subjektiivisen päivähoito-oikeuden, oikeuden käyttää hyvinvointialueen tarjoamia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita sekä oppivelvollisuuden. Tilapäistä suojelua saava, jolla ei ole kotikuntalaissa tarkoitettua kotikuntaa, on vastaanottopalvelujen piirissä. Vastaanottopalvelut päättyvät kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun henkilö on oikeutettu hakemaan kotikuntaa.

Kotikunnan saaneiden tilapäistä suojelua saavien lisäksi kuntien tulee varautua oleskeluluvan saavien turvapaikanhakijoiden ja pakolaiskiintiössä valittavien henkilöiden vastaanottoon. Hallitus on talousarvioesityksessään esittänyt vuoden 2027 pakolaiskiintiön kooksiksi 500 henkilöä.

Alaikäisenä ilman huoltajaa tulleiden lasten asumisen järjestämisvastuu on kotoutumislain muutoksella siirretty kunnalta hyvinvointialueelle 1.1.2023 lukien.

Kuntapaikka ja kunnan palvelut muuttajille

Oleskeluluvan saaneilla turvapaikanhakijoilla ja tilapäistä suojelua saaneilla on oikeus valita asuinpaikkansa ja suurin osa heistä järjestääkin muuttonsa vastaanottokeskuksesta kuntaan joko vastaanottokeskuksen ohjauksen ja neuvonnan tuella tai täysin itsenäisesti. Kotikunnan saaneet tilapäistä suojelua saavat muuttavat kuntaan pääosin itsenäisesti. Ukrainalaiset ovat vuosina 2022–2026 jättäneet Suomessa yhteensä noin 88 000 tilapäisen suojelun hakemusta. Suomessa on tällä hetkellä noin 50 000 tilapäistä suojelua saavaa ukrainalaista. Turvapaikanhakijoiden vastaanottojärjestelmässä on noin 7 400 ukrainalaista ja kotikunnan on saanut noin 50 000 ukrainalaista. Loppujen arvioidaan palanneen takaisin Ukrainaan tai siirtyneen muualle EU-alueelle

Niille oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille tai kuntaan siirtyville tilapäistä suojelua saaneille, jotka tarvitsevat kuntaan muuttoon vahvempaa tukea ja kunnan apua esimerkiksi asunnon löytämisessä, haetaan kuntapaikkaa. Kuntien on kuultava hyvinvointialuetta kuntapaikkojen myöntämisen yhteydessä, kun kyseessä on haavoittuvassa asemassa oleva henkilö.

Kunta vastaa asunnon ja palvelujen järjestämisestä kuntapaikalle vastaanottamalleen henkilölle. Kuntien tulee varautua järjestämään peruspalvelut ja kotoutumista edistävät palvelut myös itsenäisesti kuntaan muuttaville. Palvelujen järjestämisessä on huomioitava sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämisvastuun siirtyminen hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta lähtien. Kunnan on tehtävä hyvinvointialueen kanssa yhteistyötä palvelujen yhteensovittamiseksi ja varmistamiseksi.

Uusi laki kotoutumisen edistämisestä astuu voimaan 1.1.2027, jolloin kunta vastaa peruspalvelujen lisäksi kotoutumishjelman järjestämisestä yhdessä työvoimaviranomaisen kanssa (KotoL 13§)

- osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnista sekä kotoutumissuunnitelmasta
- monikielisen yhteiskuntaorientaation järjestämisestä,
- kotoutumiskoulutuksesta ja siihen sisältyvästä kielitaidon päätötestauksesta
- lukutaitokoulutuksesta
- muista koulutuksista ja palveluista, jotka edistävät suomen ja ruotsin kielen osaamista, luku- ja kirjoitustaitoa, yhteiskunta- ja työelämävalmiuksia sekä työllistymistä ja yrittäjyyttä
- kotoutumisajan ohjauksesta ja neuvonnasta

Kunta on velvollinen järjestämään edellä mainitut palvelut muuten kuin tilapäisesti toimeentulotukea saaville kotoutujille, jotka eivät ole työllisyyspalvelujen piirissä. Kunta voi tarjota palveluja myös muille maahanmuuttajille.

Kunnan tulee huomioida mahdolliset aikuisten perusopetuksen (ml. luku- ja kirjoitustaidon koulutuksen) tarpeessa olevat henkilöt. Lisäksi kunnan on varauduttava tarjoamaan 16–17-vuotiaille oppivelvollisille heille sopivaa koulutusta suomen tai ruotsin kielen oppimiseksi ja jatko-opintoihin pääsemiseksi.

Myöntämällä kuntapaikkoja ja varautumalla vastaanottoon kunta voi suunnitella palveluitaan sekä resursointiaan etukäteen. Kunnat voivat tehdä yhteistyötä naapurikunnan tai seutukunnan kanssa vastaanotossa. Jos kuntapaikkoja on tarjolla laajasti ja kattavasti koko alueella, pakolaisten muuttoliike voidaan pyrkiä ohjaamaan jakaantumaan tasaisemmin, eikä yksittäisten kuntien kuormitus kasva liian suureksi.

Aikaisempien vuosien kokemukset ovat osoittaneet, että kunnan kyky vastaanottaa pakolaisia ei ole riippuvainen kunnan koosta tai siitä, onko kunta aikaisemmin tehnyt vastaanottotyötä. Kunnan palveluissa kotoutumista edistetään pääasiallisesti hyödyntäen olemassa olevia peruspalveluita, joten osaamisen perusta on olemassa jokaisessa kunnassa. Työnhakijana olevien maahanmuuttajien kotoutumista edistetään lisäksi osana työvoimapalveluita.

Tarvittavat kuntapaikat vuonna 2027

Pohjanmaan elinvoimakeskus toivoo, että alueen kunnat tulisivat laajasti mukaan vastaanottotyöhön. Jokaisen kunnan tulisi varautua ottamaan vastaan vähintään kunnassa jo nyt asuvat tilapäistä suojelua saavat. Kuntapaikkoja tarvitaan myös oleskeluluvan saaville turvapaikanhakijoille ja pakolaiskiintiössä tuleville.

- Tällä hetkellä Pohjanmaan elinvoimakeskusalueella asuu vastaanottojärjestelmässä noin 500 tilapäistä suojelua saavaa, joista osa tulee tarvitsemaan kuntapaikan.

- Lisäksi kuntiin tulee voida sijoittaa Pohjanmaan elinvoimakeskukseen alueen kuntapaikoille allokoitavat kiintiöpakolaiset (vuonna 2026 allokatio on 181 henkilöä)
- Myös osa oleskeluluvan saavista turvapaikanhakijoista tarvitsee kuntapaikkaa.

Alueellamme sijaitsee Maahanmuuttoviraston kilpailuttama ilman oleskelulupaa olevien ilman huoltajaa tulleiden alaikäisten ryhmäkotiyksikkö Vöyrillä (21 paikkaa). Oleskeluluvan saaneiden lasten ja nuorten asuminen järjestetään tyypillisesti perheryhmäkodissa tai perhehoidossa. Alueella toimii tällä hetkellä perheryhmäkodit Kokkolassa ja Vöyrillä. Elinvoimakeskus ja hyvinvointialueet voivat sopia uusien perheryhmäkotien perustamisesta tarpeen mukaan.

Kuntien olisi hyvä varautua myös mahdollisten kiireellistä uudelleen sijoittamista tarvitsevien kiintiöpakolaisten (nk. hätätapaukset) vastaanottoon. Sijoittamisen kiireellisyys liittyy usein esimerkiksi terveyteen tai suojelun tarpeeseen. Toivomme tietoa siitä, onko kunnassa halukkuutta ja mahdollisuutta ottaa vastaan kiireellistä uudelleensijoittamista tarvitsevia henkilöitä.

Vastaanotosta sopiminen, tuki ja korvaukset

Pakolaisten kuntaan sijoittaminen perustuu kunnan ja elinvoimakeskusten väliseen sopimukseen. Elinvoimakeskus sopii vastaanotettavista pakolaisista, kuntapaikoista ja vastaanoton ajankohdasta kunnan kanssa. **Vuonna 2024 ja 2025 laaditut sopimukset ovat toistaiseksi voimassa eikä niitä tarvitse uusida.** Jos kunnalla ei ole ennestään voimassa olevaa sopimusta Kuntaan osoittamisesta ja kotoutumisen edistämisestä, tulee sellainen laatia elinvoimakeskuksen kanssa. Kotoutumislain muutoksella 1.1.2023 alkaen kunnan on kuultava hyvinvointialuetta sopimuksen tekemisen sekä kuntaanosoitamisen yhteydessä, jos vastaanotettavalla henkilöllä on ilmeisiä sosiaali- ja terveystalvelujen tarpeita. Kunnan on kuultava hyvinvointialuetta myös myöntäessään kuntapaikan ilman huoltajaa tulleelle alaikäiselle.

Pakolaisista maksetaan kunnalle valtionosuuksia muiden kuntalaisten tapaan. Tämän lisäksi valtio korvaa pakolaisten vastaanottoa koskevan sopimuksen tehneille kunnille pakolaisista aiheutuvia kustannuksia kotoutumislain mukaisesti. Kotoutumislaki on muuttunut 1.3.2023 alkaen siten, että myös tilapäistä suojelua saavat, joilla on kotikunta, sisältyvät korvausten soveltamisen piiriin. Kunnalle voidaan maksaa korvauksia itsenäisesti kuntaan muuttavista sekä kuntapaikalle muuttavista pakolaisista.

Korvausten maksamisen edellytyksenä on (KotoL 59§)

- Elinvoimakeskuksen kanssa tehty voimassa oleva vastaanottosopimus
- Kunnassa tulee olla järjestetty kotoutumishjelma

Elinvoimakeskukset, työ- ja elinkeinoministeriö ja Kuntiin ohjaamisen toimintaohjelma tukevat pakolaisia vastaanottavia kuntia ohjauksen, viestinnän, koulutuksen sekä taloudellisten lisätukien keinoin. Jos kunnassa

on halua kehittää kotoutumista ja pakolaisten vastaanottoa tukevaa työtä laajemmin, hankerahoitusta on mahdollista hakea EU:n ESR- ja AMIF-rahastoista.

Vastaanottosopimuksesta ja kuntapaikoista ilmoittaminen

Kuntia pyydetään ilmoittamaan Pohjanmaan elinvoimakeskukselle vuoden 2027 **kuntapaikat 17.11.2026 mennessä** kotoutuminen.pohjanmaa@elinvoimakeskus.fi ja kirjaamo.pohjanmaa@elinvoimakeskus.fi

- kiintiöpakolaisille
- hätätapauksille
- tilapäistä suojelua saaville
- alaikäisenä ilman huoltajaa saapuneille
- oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille

Päätöksen teon tueksi tarvittavaa lisätietoa antaa:

Hanna Auronen
Kotouttamispäällikkö
hanna.auronen@ely-keskus.fi | 0295 028 539
Pohjanmaan elinvoimakeskus

Jakelu

Pohjanmaan elinvoimakeskusalueen kunnat
